

คู่มือเตรียมสอบ

นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ

กรุงเทพมหานคร

อัปเดต
2566

เนื้อหาประกอบด้วย

- พรบ.ฉบับเต็ม
- แนวข้อสอบเรียงมาตรา
- แนวข้อสอบ 238 ข้อ

WEBSITE

JOBSONBRAJAKAN.COM

ราคา : 470 ฿

เนื้อหาภายในเล่ม

คู่มือเตรียมสอบ : นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ สังกัดกรุงเทพมหานคร เล่มนี้ มีเนื้อหาดังต่อไปนี้
ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน และการสังคมสงเคราะห์

1. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(พรบ.ฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 20 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
2. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
(พรบ.ฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 23 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(พรบ.ฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 15 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
4. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(พรบ.ฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 20 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
5. พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551
(พรบ.ฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 12 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
6. พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(พรบ.ฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 33 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
7. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(เนื้อหาฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 10 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
8. ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(เนื้อหาฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 4 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
9. ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. 2564
(เนื้อหาฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 20 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
10. ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกองทุนพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(เนื้อหาฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 16 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)
11. ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(เนื้อหาฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 4 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)

12. ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าตอบแทนแก่บุคคลภายนอกที่ช่วยปฏิบัติราชการด้าน
การพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(เนื้อหาฉบับเต็ม+แนวข้อสอบ 11 ข้อ พร้อมเฉลยคำอธิบาย)

ความรู้และกระบวนการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม ชุมชน และการสังคมสงเคราะห์
2. ทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและการสงเคราะห์
3. การส่งเสริมอาชีพ กองทุนชุมชน และการบริหารเงินออม
4. การมีส่วนร่วมภาคประชาชน
5. ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)
6. Bangkok Brand
7. BIM

(แนวข้อสอบ 50 ข้อ พร้อมเฉลย)

แนวข้อสอบ 238 ข้อ

สารบัญ

	หน้า
ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน และการสังคมสงเคราะห์	1
ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน และการสังคมสงเคราะห์	
© พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	1
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	9
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	13
© พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	17
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	41
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546	45
© พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	49
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	64
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	67
© พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนารเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	70
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนารเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	84
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนารเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	89
© พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551	93
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551	102
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551	104
© พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	106
แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	120
เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	126

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
© ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุน การพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	131
แนวข้อสอบ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุน การพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	133
เฉลยแนวข้อสอบ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุน การพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	135
© ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุน การพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	137
แนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุน การพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	139
เฉลยแนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสนับสนุน การพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	140
© ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. 2564	141
แนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. 2564	164
เฉลยแนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและ กรรมการชุมชน พ.ศ. 2564	169
© ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกองทุนพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	171
แนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกองทุนพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	176
เฉลยแนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกองทุนพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	179
© ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ และการสงเคราะห์ พ.ศ. 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	182
แนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ และการสงเคราะห์ พ.ศ. 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	184
เฉลยแนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการ และการสงเคราะห์ พ.ศ. 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	186

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
© ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าตอบแทนแก่บุคคลภายนอก ที่ช่วยปฏิบัติราชการด้านการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	188
แนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าตอบแทนแก่บุคคลภายนอก ที่ช่วยปฏิบัติราชการด้านการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	192
เฉลยแนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าตอบแทนแก่บุคคลภายนอก ที่ช่วยปฏิบัติราชการด้านการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม	195
ความรู้และกระบวนการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	198
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม ชุมชน และการสังคมสงเคราะห์	
© หลักการพัฒนาชุมชน	198
© หลักการส่งเสริมการมีส่วนร่วม	200
© สนับสนุนการเข้าถึงสิทธิและบริการขั้นพื้นฐาน	202
© ข้อมูลชุมชน	203
© วิธีการและกระบวนการพัฒนาชุมชน	203
© การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชนและผู้นำชุมชน	204
© การจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ	206
© การวางแผนงาน โครงการและการติดตามประเมินผลเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และสังคมในด้านต่าง ๆ	209
ทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและการสงเคราะห์	
© เทคนิคการประสานงาน	211
© เทคนิคการถ่ายทอดความรู้และการฝึกอบรม	213
© หลักการสื่อสารและประชาสัมพันธ์	216
การส่งเสริมอาชีพ กองทุนชุมชน และการบริหารเงินออม	
© การส่งเสริมอาชีพ	221
© กองทุนชุมชน	222
© การบริหารเงินออม	222
การมีส่วนร่วมภาคประชาชน	
© การมีส่วนร่วมภาคประชาชน	224
ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)	
© ผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)	233

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
Bangkok Brand	
© Bangkok Brand	238
BIM	
© BIM	243
แนวข้อสอบ ความรู้และกระบวนการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	248
เฉลยแนวข้อสอบ ความรู้และกระบวนการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	258

พระราชบัญญัติ

ผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๔๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนผู้สูงอายุ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

“รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กผส.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง

(๓) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๔) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขาธิการสภาการศึกษา เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ให้อำนาจ ใด เมื่อใด
  - วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2546
  - วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2546
  - วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2546
  - วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2546
- ตราพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของใคร
  - รัฐสภา
  - สภาผู้แทนราษฎร
  - สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
  - สภาองคมนตรี
- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้เมื่อใด
  - วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - วันพ้นกำหนด 60 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - วันพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - วันพ้นกำหนด 120 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- “ผู้สูงอายุ” ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 หมายความว่า
  - บุคคลซึ่งมีอายุเกินห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
  - บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
  - บุคคลซึ่งมีอายุเกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
  - บุคคลซึ่งมีอายุเกินแปดสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
- คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติมีชื่อย่อว่า
  - กผส.
  - กผช.
  - กสช.
  - คผส.
- ใครเป็นประธานกรรมการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ
  - นายกรัฐมนตรี
  - นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
  - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
  - ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เฉลยแนวข้อสอบ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	3	6	1	11	4	16	1	21	4
2	1	7	2	12	4	17	1	22	3
3	1	8	2	13	2	18	1	23	3
4	2	9	3	14	1	19	1		
5	1	10	4	15	4	20	4		

1. เฉลยข้อ 3. วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2546
เหตุผล ให้ไว้ ณ วันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2546
2. เฉลยข้อ 1. รัฐสภา
เหตุผล ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
3. เฉลยข้อ 1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
เหตุผล พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
4. เฉลยข้อ 2. บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
เหตุผล “ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
5. เฉลยข้อ 1. กผส.
เหตุผล คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กผส.” ประกอบด้วย
(1) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
6. เฉลยข้อ 1. นายกรัฐมนตรี
เหตุผล ดูคำอธิบายข้อ 5. ประกอบ
7. เฉลยข้อ 2. ไม่เกิน 5 คน
เหตุผล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานในด้านการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนสถานภาพ บทบาท และกิจกรรมของผู้สูงอายุ จำนวนไม่เกินห้าคน
8. เฉลยข้อ 2. ไม่เกิน 5 คน
เหตุผล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินห้าคน
9. เฉลยข้อ 3. 4 ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง
เหตุผล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่
ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

“การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การจัดสวัสดิการ การส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม
พ.ศ. ๒๕๔๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖

เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สวัสดิการสังคม” หมายความว่า ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไข ปัญหา การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

“การจัดสวัสดิการสังคม” หมายความว่า การจัดบริการสวัสดิการสังคมตามมาตรฐานที่คณะกรรมการ กำหนด

“ผู้รับบริการสวัสดิการสังคม” หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในสภาวะยากลำบากหรือที่ จำต้องได้รับความช่วยเหลือ เช่น เด็ก เยาวชน คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ถูก ละเมิดทางเพศ หรือกลุ่มบุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

“องค์กรสวัสดิการสังคม” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคม องค์กรสาธารณประโยชน์ และองค์กรสวัสดิการชุมชน

“องค์กรสาธารณประโยชน์” หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้าน การจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงกำหนดระเบียบขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. 2564”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. 2555

ข้อ ๔ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ ในระเบียบนี้

“การพัฒนาชุมชน” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอย่างมีแบบแผนทั้งทางกายภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม อนามัยและจิตใจ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

“ชุมชน” หมายความว่า บริเวณที่มีกลุ่มคนอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกัน และชุมชนตามกฎหมายอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

“สมาชิกชุมชน” หมายความว่า ผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านในชุมชนนั้น

“ขอบเขตของชุมชน” หมายความว่า บริเวณพื้นที่ที่ชุมชนร่วมกันกำหนดขอบเขตในการขอจัดตั้งชุมชน

“คณะกรรมการชุมชน” หมายความว่า ตัวแทนของสมาชิกชุมชนซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกชุมชน

“ชุมชนแออัด” หมายความว่า ชุมชนที่มีลักษณะบ้านเรือนหนาแน่น ประชาชนอยู่อย่างแออัด

แนวข้อสอบ ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. 2557

1. ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ พ.ศ. 2557 มีผลบังคับใช้เมื่อใด

1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
2. วันพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
3. วันพ้นกำหนด 120 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
4. วันพ้นกำหนด 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

2. บรรดาเงินและทรัพย์สิน หรือดอกผลที่เกิดขึ้นจากเงินและทรัพย์สิน ที่หน่วยงานได้รับจากผู้มอบให้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานหรือกรุงเทพมหานครใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ที่ไม่ต้องนำส่งเป็นรายรับหรือขึ้นทะเบียนเป็นทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร โดยให้หน่วยงานนั้น ๆ จัดตั้งเป็น

1. กองทุนสวัสดิการและการสังคมสงเคราะห์
2. กองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. ไม่มีข้อใดถูก

3. การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการควบคุมเงินกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์ให้ดำเนินการดังข้อใด

1. ทดรองจ่ายในการจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนแล้วให้เบิกจ่ายเงินงบประมาณชุดใช้ทันที
2. ให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์
3. ให้หน่วยงานเก็บรักษาเงินกองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์ไว้เป็นเงินสดเพื่อสำรองจ่ายได้ภายในวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท นอกนั้นให้นำฝากไว้กับธนาคารตามที่ราชการกำหนดไว้และได้รับความเห็นชอบจากปลัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ชื่อบัญชีเงินฝากว่า “กองทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์” และให้ต่อท้ายด้วยชื่อหน่วยงาน
4. ถูกทุกข้อ

4. ในกรณีมีเหตุพิเศษสมควรปฏิบัติเป็นอย่างอื่น หรือที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ให้เสนอใครพิจารณาสั่งการเป็นกรณี ๆ ไป

1. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
2. ปลัดกรุงเทพมหานคร
3. ผู้อำนวยการเขต
4. ไม่มีข้อใดถูก

แนวข้อสอบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ให้ไว้ ณ เมื่อใด
  - วันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2550
  - วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2550
  - วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2550
  - วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2550
- ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของใคร
  - รัฐสภา
  - วุฒิสภา
  - สภาผู้แทนราษฎร
  - สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มีผลบังคับใช้เมื่อใด
  - วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - วันพ้นกำหนด 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - วันพ้นกำหนด 120 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - วันพ้นกำหนด 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- “บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป” หมายถึงข้อใด
  - คนพิการ
  - การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
  - การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
  - ถูกทุกข้อ
- “การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การจัดสวัสดิการการส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้” หมายถึงข้อใด
  - คนพิการ
  - การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
  - การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
  - ถูกทุกข้อ

เฉลยแนวข้อสอบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	2	4	1	7	1	10	4	13	3
2	4	5	3	8	2	11	3	14	3
3	1	6	2	9	4	12	2	15	2

1. เฉลยข้อ 2. วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2550
เหตุผล ให้ไว้ ณ วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2550
2. เฉลยข้อ 4. สถานิติบัญญัติแห่งชาติ
เหตุผล ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติ
3. เฉลยข้อ 1. วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
เหตุผล พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
4. เฉลยข้อ 1. คนพิการ
เหตุผล “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด
5. เฉลยข้อ 2. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
เหตุผล “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การจัดสวัสดิการการส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้
6. เฉลยข้อ 2. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
เหตุผล “การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ

แนวข้อสอบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546

- พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ให้ไว้เมื่อใด
  - วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2546
  - วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2546
  - วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2546
  - วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2546
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 มีผลบังคับใช้เมื่อใด
  - วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - เมื่อพ้น 90 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - เมื่อพ้น 120 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - เมื่อพ้น 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- “องค์กรสาธารณประโยชน์” ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 หมายความว่า
  - องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้
  - องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชนหรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้
  - ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
  - ไม่มีข้อใดถูก
- “องค์กรสวัสดิการชุมชน” ตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 หมายความว่า
  - องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้
  - องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชนหรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้
  - ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
  - ไม่มีข้อใดถูก

เฉลยแนวข้อสอบ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	4	8	2	15	2	22	2	29	3
2	4	9	1	16	4	23	4	30	4
3	1	10	3	17	3	24	2	31	4
4	2	11	1	18	2	25	1	32	3
5	4	12	4	19	1	26	4	33	3
6	4	13	4	20	3	27	2		
7	3	14	2	21	4	28	4		

1. เฉลยข้อ 4. วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2546

เหตุผล ให้ไว้ ณ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2546
2. เฉลยข้อ 4. เมื่อพ้น 180 วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผล พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
3. เฉลยข้อ 1. องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

เหตุผล “องค์กรสาธารณประโยชน์” หมายความว่า องค์กรภาคเอกชนที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้
4. เฉลยข้อ 2. องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

เหตุผล “องค์กรสวัสดิการชุมชน” หมายความว่า องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชน หรือปฏิบัติงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมของเครือข่ายองค์กรสวัสดิการชุมชน และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินี้
5. เฉลยข้อ 4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เหตุผล ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ การพัฒนาสังคม ชุมชน และการสังคมสงเคราะห์

หลักการพัฒนาชุมชน

หลักการของการพัฒนาชุมชน ถือว่าเป็นหลักหรือจุดยืนในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน เพื่อการสร้างสรรค์ความเจริญในทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ให้แก่ชุมชนและประเทศชาติในที่สุดและการที่จะสร้างความเจริญให้แก่ชุมชนดังกล่าวนี้ ต้องฝึกอบรมประชาชนให้รู้จักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยอาศัยหลักการพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. **พิจารณาถึงบริบทของชุมชนเป็นหลักในการเริ่มงาน (Context)** บริบทของชุมชน หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ในชุมชน ซึ่งในการพิจารณานั้น นักพัฒนาควรพิจารณาอย่างรอบด้าน ทั้งสภาพความเป็นอยู่ทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง การที่นักพัฒนาทราบสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนก็สามารถที่จะวางแผนและดำเนินงานพัฒนาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2. **การดึงประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วม (Participation)** การจัดกิจกรรมการพัฒนาระไรก็ตาม จะต้องดึงหรือชักจูงประชาชนให้เข้ามาเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมด้วยตั้งแต่ศึกษาชุมชน วางแผน วางโครงการ ปฏิบัติการตามโครงการ และการประเมินผล ซึ่งจะทำให้ได้มากน้อยแค่ไหนนั้นขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรม แต่ยึดหลักการที่สำคัญว่าต้องให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ เนื่องจากกว่าผลของการดำเนินงานพัฒนานั้นส่งผลกระทบต่อตัวประชาชน ดังนั้น ควรที่จะให้ประชาชนเลือกแนวทางในการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง

3. **การทำงานต้องค่อยเป็นค่อยไป (Gradualness)** ความล้มเหลวของการพัฒนาชุมชนเกิดขึ้น เพราะการเร่งรีบทำงานให้เสร็จเร็วเกินไป ก่อนที่จะรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและปัญหาที่แท้จริงของชุมชนหรือก่อนที่ประชาชนจะมีความเชื่อมั่นในตนเองหรือก่อนที่จะมีทรัพยากรเพียงพอ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่านักพัฒนาต้องการให้มีผลงานออกมาโดยเร็ว ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการของบประมาณมาใช้ในการดำเนินงาน ดังนั้น การพัฒนาชุมชนไม่ควรเร่งรีบจนเกินไป ควรดำเนินงานแบบค่อยเป็นค่อยไป ควรคิดถึงผลกระทบในการพัฒนาชุมชนในระยะยาว

4. **การให้ความสำคัญกับคนในชุมชนเป็นหลัก (Man-Center Development)** มีความจริงอยู่ประการหนึ่งว่า การช่วยคนไม่อาจสำเร็จได้ ถ้าผู้นั้นไม่ต้องการจะช่วยตนเอง โดยหลักการนี้ การพัฒนาชุมชนจึงต้องเริ่มด้วยการให้ความสำคัญกับคนในชุมชนเป็นหลักหรือเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาโดยให้คนในชุมชนค้นหาความต้องการและปัญหา (Identify Need and Problem) ของตนเองให้พบไม่ว่าจะด้วยวิธีกระตุ้น ยั่วยุหรือชักจูงก็ตาม

5. **การใช้วิธีดำเนินงานแบบประชาธิปไตย (Democracy)** การพัฒนาชุมชนจะต้องนำแบบประชาธิปไตยมาใช้เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนรู้จักคิดด้วยตนเอง รู้จักอภิปรายและแลกเปลี่ยนความ

การมีส่วนร่วมภาคประชาชน

ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมาแล้วถึง 18 ฉบับ ทุกฉบับมีหลักการที่ตรงกันประการหนึ่งคือ ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอิสระที่เรียกว่า อำนาจอธิปไตย แม้ว่าในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนไทยจะมีได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองเท่าที่ควร แต่เมื่อกระแสการเป็นประชาธิปไตยของโลกได้เข้าสู่ประเทศไทยก็ทำให้ประชาชนรู้ถึงการที่ตนควรมีสติ เสรีภาพ และมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้น นำมาสู่การปฏิรูประบบการเมืองไทยที่เห็นได้ชัดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ต่อเนื่องมาจนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก

ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วม (Participation) ตามพจนานุกรมอังกฤษฉบับอ็อกฟอร์ด ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “เป็นการมีส่วนร่วม (ร่วมกับคนอื่น) ในการกระทำบางอย่างหรือบางเรื่อง” คำว่า การมีส่วนร่วม โดยมากมักจะใช้ในความหมายตรงข้ามกับคำว่า “การเมินเฉย (Apathy)” ฉะนั้น คำว่าการมีส่วนร่วมตามความหมายข้างต้น จึงหมายถึง การที่บุคคลกระทำการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือในประเด็นที่บุคคลนั้นสนใจ ไม่ว่าจะเขาจะได้ปฏิบัติการเพื่อแสดงถึงความสนใจอย่างจริงจังหรือไม่ก็ตาม และไม่จำเป็นที่บุคคลนั้นจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นโดยตรงก็ได้ แต่การมีทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ห่วงใย ก็เพียงพอแล้วที่จะเรียกว่าเป็นการมีส่วนร่วมได้ และยังได้ให้คำจำกัดความของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” หมายถึง การที่กลุ่มประชาชน หรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกันที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมหรือการเมือง หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจ มติชน ไม่ว่าจะผ่านทางตรงหรือทางอ้อม หรือการดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การปรับปรุงสภาพทางสังคมในกลุ่มชุมชน

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่านที่ได้ให้นิยามคำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ไว้ เช่น เจมส์ แอล เครยน์ ได้กำหนดความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นกระบวนการที่รวบรวมเอาความห่วงกังวล ความต้องการและค่านิยมต่าง ๆ ของสาธารณชนไว้อยู่ในกระบวนการตัดสินใจของรัฐและเอกชน เป็นการสื่อสารสองทาง และเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่มีเป้าหมายเพื่อการตัดสินใจที่ดีกว่าและที่ได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน

ศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และ ดร.ถวิลวดี บุรีกุล กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่อำนาจในการตัดสินใจไม่ควรเป็นของกลุ่มคนจำนวนน้อย แต่อำนาจควรได้รับการจัดสรรในระหว่างประชาชน เพื่อทุก ๆ คนได้มีโอกาสที่จะมีอิทธิพลต่อกิจกรรมส่วนรวม

คณิงนิจ ศรีบัวเอี่ยม และคณะ ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้ง การจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของ